

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Вступ до спеціальності

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2022/2023
Семестр 1
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: Володимир СУДАКОВ, Людмила ЮЗВА

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник(и):

Володимир СУДАКОВ, д.соц.н., професор, завідувач кафедри теорії та історії соціології
Марина СОБОЛЕВСЬКА, д.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри теорії та історії соціології

Володимир СУДАКОВ

Протокол № 6 від «27» серпня 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «29» липня 2022 року № 8

Голова науково-методичної комісії _____ Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

КИЇВ – 2022

1. Мета дисципліни - сформувати уявлення про соціологію як систему знання і соціальні технології та правильно зорієнтувати студентство на подальше самостійне вивчення її змісту.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Вміти працювати з науковою літературою та періоджерелами*
2. *Здійснювати самостійно аналітичну та пошукову діяльність*

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна «Вступ до спеціальності» передбачає опанування студентами фахових тем і проблематик, які включають питання формування соціології як науки, її дослідницької специфіки та особливості її тематичного розвитку. Визначаються провідні пізнавальні орієнтації в соціології, базові компоненти й інструменти соціологічного пізнання: соціологічна теорія, методи, емпіричні соціологічні дослідження, соціальні технології. Предмет навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» передбачає вивчення категоріально-понятійного апарату соціології, основних етапів становлення її предмету, формування концептуально-теоретичних уявлень, структури соціологічного знання та навичок його вивчення і операціонального засвоєння.

4. Завдання (навчальні цілі): комплексно ознайомити студентство із майбутньою спеціальністю соціолога.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК05)
- Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології (СК01)
- Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога (СК08)

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання				
1.1	особливості соціології як науки, її соціальні функції,		Лекція, семінар, самостійна робота	Аналіз та реферування першоджерел	10
1.2	можливості й межі соціологічного пізнання та соціальних технологій		Лекція, семінар, самостійна робота	контрольна робота;	20
2.1	самостійно працювати з науковою літературою, писати аналітичні письмові роботи з дисципліни		Лекція, семінар, самостійна робота	практичні завдання (кейси)	20
2.2	аналізувати особливості розвитку соціологічної науки в історичному контексті і на сучасному етапі.		Лекція, семінар, самостійна робота	контрольна робота;	20
4	Здійснювати самостійно аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність		самостійна робота	Написання автобіографії	30

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	1.2	2.1	2.2	4
Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності (PH01)		+		+	+
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач (PH04)	+	+	+	+	+
Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога. (PH12)				+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. активна робота на семінарських заняттях: PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.2 – **30/15 балів**
2. виконання контрольних робіт: PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.2, – **20/14 балів** (2 роботи по 10 максимальних або 7 мінімальних бали за кожну)
3. автобіографія: PH4 – **10/7 балів**

- підсумкове оцінювання: письмовий іспит PH1.1, PH1.2, PH2.2 (білет містить два питання) – **40 балів** (20 максимальних балів або 12 мінімальних балів за кожне питання білету). Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – 24 бали.

- умови допуску до підсумкового іспиту: Для студентів, які набрали сумарно за модулі меншу кількість балів за критично-розрахунковий мінімум – **36 балів** для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне складання контрольних робіт.

7.2 Організація оцінювання:

1. Активна робота на семінарських заняттях з тем 1-9, PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.2 – протягом семестру
2. Контрольна робота 1 з теми 1-4, PH 1.2, PH 1.2
3. Контрольна робота 2 з теми 5-8, PH 2.1, PH 2.2
4. Автобіографія з теми 9, PH4

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	Семінари	Самостійна робота
1. Соціологія як наука та спеціалізована пізнавальна практика				
1	Соціологія і суспільство: особливості формування та розвитку знань стосовно організації колективного життя людей.	4	4	8
2	Соціологія як наука: її дисциплінарні ознаки та пізнавальний потенціал.	2	2	6
3	Специфіка соціологічного дослідження соціальних явищ і процесів. Взаємозв'язок соціології з іншими науками про суспільство і людину.	4	4	8
4	Пізнавальні та практичні функції соціології. Роль соціології у розвитку українського суспільства.	2	4	6
	Контрольна робота 1		2	
2. Соціологія як професія: пізнавальний та освітній потенціал соціологічної діяльності.				
5	Соціологія як професія	4	2	8
6	Особливості основних напрямків професійної діяльності соціологів та проблеми їх працевлаштування в Україні	2	2	6
7	Соціальна відповідальність професійна етика та ризики професійної діяльності соціологів.	2	2	6
8	Специфіка соціологічної освіти та освітніх рівнів професійної підготовки соціологів.	2	2	6
9	Біографічні особливості життєвого шляху майбутнього соціолога.	2	4	8
	Контрольна робота 2		2	
	ВСЬОГО	26	32	62

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

Лекцій – 26 год.

Семінари – 32 год.

Самостійна робота – 62 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

- Гіденс Е. Соціологія. – К. : Основи, 1999. – Розділи 1, 4, 7, 8, 14, 16
- Кодекс професійної етики соціолога (2004). Режим доступу: <http://sociology.od.ua/index.php/norm-prav-dok/cod-soc.html>
- Масионис Дж. Соціологія. Пер. с англ. - 9-е изд. - СПб., 2004.
- Попова І.М. Соціологія. Пропедевтичний курс: Підручник для студентів ВНЗ. - К., 1996.
- Соціологія: Навчальний посібник/ За ред. С.О.Макеєва. – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ: Товариство "Знання", 2003 – 455 с. (Розділ 1, 3, 4, 5, 7, 11, 13)
- Штомпка П. Соціологія. Аналіз суспільства [пер. з польськ. Галини Теодорович] / Пйотр Штомпка. – Львів.: Колір ПРО, 2020. – Глави 1-6, 9-11, 14, 17, 18.
- Черниш Н. Й. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009. – (Розділ 1).

Додаткова:

- Академічна соціологія в Україні (1918-2018). У 2-х томах. Том II. Спогади, інтерв'ю, статті. Київ: Інститут соціології НАН України, 2019.
- Академічна соціологія в Україні (1918-2018). У 2-х томах. Том I. Історія становлення та розвитку. Київ: Інститут соціології НАН України, 2018.
- Бауман З. Мыслить социологически. Пер. с англ.–М.: Аспект Пресс, 1996
- Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? – К.: Дух і Літера, 2015.
- Урри Дж. Социология за пределами обществ: виды мобильности для XXI столетия / пер. с англ. – М.: Изд.дом ВШЭ, 2012.
- Бергер П. Приглашение в социологию: Гуманистическая перспектива URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/berger.pdf>
- Вебер М. Про внутрішнє покликання до науки. URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbs11.htm>
- Головаха Є. Українське суспільство: шляхи трансформації / Є. Головаха // Український соціологічний журнал. - 2016. - № 1-2 – С.26-30
- Миллс Ч. Р. Социологическое воображение / Пер. с англ. О. А. Оберемко; под общей редакцией и с предисловием Г. С. Батыгина. — М.: Издательский Дом NOTA BENE, 2001.
- Монсон П. Лодка на аллеях парка. Введение в социологию. М.: Весь мир, 1995..
- Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій/ 2-е видання. - К., 2007.
- Судин, Д. (2016). Точки відліку української соціології. Україна модерна. Міжнародний інтелектуальний часопис. URL: <http://uamoderna.com/blogy/danilo-sudin/day-of-sociology>
- Тарасенко В. Проблема начала і самообґрунтування соціології// Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2005. № 3. С. 5-23.
- Тарасенко В. Дивна «ненаука» соціологія // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2004. № 2. С. 5-23
- Черниш Н. Соціологія сьогодні: тенденції та перспективи розвитку / Н. Черниш // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2017. - № 4. - С. 5-21.